FONDUL SOCIAL EUROPEAN Investește în oameni! Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013 Proiect POSDRU/6/1.5/S/19 – Pregatirea competitiva a doctoranzilor in domenii prioritare ale societatii bazate pe cunoastere

UNIVERSITATEA POLITEHNICA DIN BUCUREȘTI

Facultatea de Chimie Aplicată și Știința Materialelor Catedra de Chimie Anorganică

Nr. Decizie Senat 111 din 15.09.2011

TEZĂ DE DOCTORAT

SINTEZA ȘI CARACTERIZAREA UNOR MATERIALE CU POTENȚIALE APLICAȚII ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI MEDIULUI

SYNTHESIS AND CHARACTERIZATION OF SOME MATERIAL WITH POTENTIAL APPLICATIONS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION

Rezumat

Autor: Ing.chim. Gina Alina TRAISTARU

Conducător Științific: Prof.Dr.chim. Ioana JITARU

COMISIA DE DOCTORAT

		de	Universitatea Politehnica din
Presedinte	Prof.dr.ing. Horia Iovu	la	Bucuresti
Conducator		de	Universitatea Politehnica din
de doctorat	Prof.dr.chim. Ioana Jitaru	la	Bucuresti
		de	Institutul de Chimie Fizica "Ilie
Referent	CS I, dr. ing.chim. Viorica Parvulescu	la	Murgulescu"
		de	Universitatea Politehnica din
Referent	Prof.dr.chim. Cornelia Guran	la	Bucuresti
		de	Universitatea Petrol-Gaze din
Referent	Prof.dr.ing.chim. Vasile Matei	la	Ploiesti

INTRODUCERE

Poluarea apelor și a atmosferei este una dintre cele mai serioase probleme ale societății noastre, atât datorită efectelor pe care poluanții le au pe termen scurt, mediu și lung, dar și datorită mobilității poluanților și zonelor mari care sunt afectate de poluanți. Din aceste motive, stabilirea unui cadru pentru dezvoltarea și implementarea unui sistem integrat, care să reducă emisiile de poluanți în apă și în atmosferă, reprezintă obiectivul principal al politicii de mediu la nivel național și la nivelul Uniunii Europene.

Literatura de specialitate indică folosirea cu succes în procesele de depoluare a apei și a aerului a unor materiale cum ar fi – sisteme monometalice sau bimetalice suportate sau un număr mare și foarte variat de sisteme oxidice cu structură spinelică, perovskitică sau de granat. Principalele piedici care limitează în momentul actual dezvoltarea și utilizarea materialelor nanostructurate sunt stabilitatea nanostructurii la temperatură înaltă și procedeele de fabricație scumpe.

Stabilitatea unor astfel de materiale este puternic influențată de metoda de preparare care reprezintă o activitate laborioasă ce trebuie să țină seama de mai mulți factori: selectarea materiilor prime (compoziția chimică și puritatea acestora), transformarea prin reacții chimice a materiilor prime în combinații chimice, condițiile în care se realizează tratamentului termic (uscare, calcinare), fasonarea solidului într-o formă geometrică și o anumită mărime granulometrică, activarea chimică "in situ" (pretratament), etc.

Materialele solide utilizate în cataliza eterogenă au rezistență termică ridicată, reacțiile catalitice eterogene au loc în stratul de substanță adsorbită pe suprafața catalizatorului solid iar produșii de reacție se pot separa de catalizator fără a fi nevoie de etape suplimentare de prelucrare. Combustia catalitică, comparată cu procesul de incinerare este una dintre cele mai interesante tehnologii, din punct de vedere economic, pentru distrugerea compușilor organici volatili (VOCs). Oxidarea catalitică a compușilor organici volatili se produce la temperaturi mai scăzute decât cele cerute pentru oxidarea termică. Mai mult decât atât, nu există nici o poluare asociată dioxinei sau oxizilor de azot, NOx, deoarece aceștia se formează la temperaturi mai ridicate.

Prezenta teză de doctorat a avut drept scop obținerea unor nanomateriale mono și respectiv bimetalice depuse pe suport de alumină ca și a unor materiale oxidice - sisteme de oxizi micști de tipul feritelor și respectiv titanaților care să poată fi utilizate cu succes în procesele de depoluare a aerului sau a apei.

Alegerea uneia sau alteia dintre materiale în scopul depoluării aerului sau apei este determinată de: natura poluantului eliminat, de tipul de reacție chimică la care participă materialul cu propritați catalitice (oxidare sau reducere), suprafață specifică mare, dimensiunea medie a particulelor mică, obținerea unor produși puri, etc. Toate aceste particularități ale materialelor cu proprietăți catalitice pot fi modelate prin alegerea adecvată a metodei de sinteză pentru fiecare sistem în parte.

În acest sens, obiectivele lucrării au fost:

(1) obținerea prin metoda poliol și caracterizarea unor nanoparticule monometalice cu dimensiuni controlate;

(2) obținerea și caracterizarea unor nanoparticule bimetalice cu morfologie controlată prin metoda poliol-reducere succesivă și reducere simultană;

(3) obținerea suportului de alumină mezoporoasă cu morfologie controlată prin metoda sol-gel în prezență de diferiți surfactanți (acizi grași cu catenă lungă și surfactanți cationici);

(4) obținerea unor compozite nanostructurate de tip nanoparticule monometalice sau bimetalice suportate;

(5) obținerea unor materiale oxidice (titanați sau ferite) prin metoda sol-gel sau metoda coprecipitării.

Testarea capacității de a funcționa drept catalizatori a noilor materiale sintetizate s-a realizat în reacțiile de oxidare a toluenului și respectiv a metanului cu aer.

Lucrarea se extinde pe 150 de pagini, conține 221 referințe bibliografice, cuprinde 19 tabele, 125 de figuri, dintre care 19 tabele și 121 de figuri în partea originală. Rezultatele originale au făcut obiectul a 4 articole (3 ISI) publicate sau în curs de publicare 5 comunicări în cadrul unor manifestări științifice internaționale și are următorul cuprins:

CERCETARE DOCUMENTARĂ

Capitolul 1. Justificarea alegerii temei	5
1.1. Toxicitatea generată de compușii organici volatili	6
1.2. Toxicitatea generată de ionul azotat	9
Capitolul 2. Catalizatori utilizați în depoluarea aerului și apei	11
2.1. Clasificarea catalizatorilor anorganici heterogeni	11
2.2. Materiale nanostructurate (monometalice și bimetalice) depuse pe suporturi	
catalitice	13
2.2.1. Obținerea nanoparticulelor monometalice cu morfologie controlată	15
2.2.1.1. Metoda chimică de reducere	16
2.2.1.2. Metoda de descompunere termică	18
2.3. Suportul catalitic-Alumina mezoporoasă	22
2.3.1. Structura și fazele polimorfe ale aluminei	23
2.3.2. Rolul proprietăților texturale în reacții catalitice	24
2.3.3. Metode de obținere a aluminei mezoporoase	26
2.4. Metode de obținere a oxizilor micști	36

CERCETARE EXPERIMENTALĂ (CONTRIBUȚII ORIGINALE)

Capitolul 3. Sinteza și caracterizarea materialelor monometalice și bimetalice	
suportate (Pd/Al ₂ O ₃ , Pd-Sn/Al ₂ O ₃ , Pd-Ag/Al ₂ O ₃)	38
3.1. Sinteza și caracterizarea nanoparticulelor de Pd	
3.2. Sinteza și caracterizarea nanoparticulelor bimetalice Pd-Ag	47
3.3. Sinteza și caracterizarea aluminei mezoporoase (γ -Al ₂ O ₃)	53
3.4. Sinteza și caracterizarea nanoparticulelor monometalice și bimetalice	71
3.4.1. Sinteza și caracterizarea Pd-Ag/y-Al ₂ O ₃	71

3.4.2. Sinteza și caracterizarea Pd-Sn/γ-Al ₂ O ₃	74
3.4.3. Sinteza și caracterizarea Pd/γ -Al ₂ O ₃	79
3.5. Concluzii parțiale	81
Capitolul 4. Sinteza și caracterizarea oxizilor micști	83
4.1. Sinteza și caracterizarea CuTiO ₃	83
4.2. Sinteza și caracterizarea NiTiO ₃	88
4.2.1. Sinteza și caracterizarea NiTiO3 obținut prin metoda sol-gel	91
4.2.2. Sinteza și caracterizarea NiTiO ₃ obținut prin metoda	
auto-combustiei	93
4.3. Sinteza și caracterizarea NiFe ₂ O ₄	95
4.4. Sinteza și caracterizarea CuFe ₂ O ₄	98
4.5. Caracterizarea materialelor obținute din punct de vedere al capacității de adsorbție	
și a zeta potențialului	101
4.5.1. Studiul echilibrului de adsorbție	101
4.5.1.1. Trasarea curbei de etalonare a azotaților	102
4.5.1.2. Trasarea izotermelor de adsorbție pentru ionul azotat	102
4.5.1.3. Studiul comparativ al izotermelor experimentale cu izoterma de tip Langmuir	
pentru anionul azotat (NO3 ⁻)	103
4.5.2. Studii de zeta potențial	105
4.6. Concluzii parțiale	108
Capitolul 5. Studiul reacției de oxidarea a metanului cu aer	109
5.1. Rezultatele obținute pentru Pd-Sn/Al ₂ O ₃ , Pd/Al ₂ O ₃ și Pd-Ag/Al ₂ O ₃	111
5.2. Rezultatele obținute pentru CuTiO ₃ , NiTiO ₃ , CuFe ₂ O ₄ și NiFe ₂ O ₄	113
5.3. Proprietățile materialelor studiate	115
5.4. Concluzii parțiale	120
Capitolul 6. Studiul reacției de oxidarea a toluenului cu aer	121
6.1. Descrierea instalației micropilot de laborator	121
6.2. Studiul reacției de oxidare a toluenului cu aer în prezența materialelor monometalic	e
și bimetalice suportate	126
6.3. Studiul reacției de oxidare a toluenului cu aer în prezența $CuTiO_3$ și a NiTiO_3	128
6.4. Studiul reacției de oxidare a toluenului cu aer în prezența $N_1Fe_2O_4$ și	
a CuFe ₂ O ₄	130
6.5. Concluzii parțiale	134
Concluzii generale	135
Anexa 1. Metode de analiză și aparatură utilizată	138
Bibliografie	1 42

CONTRIBUȚII ORIGINALE 3. SINTEZA ȘI CARACTERIZAREA MATERIALELOR MONOMETALICE ȘI BIMETALICE SUPORTATE (Pd/Al₂O₃, Pd-Sn/Al₂O₃, Pd-Ag/Al₂O₃) 3.1. Sinteza și caracterizarea nanoparticulelor de Pd

Nanoparticulele metalice s-au sintetizat prin metoda poliol în prezența unui surfactant (PVP) respectiv în prezența a doi surfactanți (PVP și CTAB).

În scopul obținerii de nanoparticule de paladiu sintezele s-au realizat astfel:

- a) [Pd(NH₃)₄]Cl₂ PVP (Pd1)- sinteza s-a realizat în mediu alcalin, în atmosferă inertă la un raport molar Pd²⁺: PVP =1:10.
- b) K₂PdCl₄ PVP CTAB (Pd2) sinteza s-a realizat în mediu alcalin în atmosferă inertă la un raport molar Pd²⁺–PVP CTAB= 1:20:15
- c) K₂PdCl₄ PVP CTAB (Pd3) sinteza s-a realizat în mediu alcalin în aer la un raport molar Pd²⁺–PVP - CTAB= 1:20:15

Procesul de reducere a fost monitorizat cu ajutorul spectroscopiei UV-Vis. În figura 3.1.2. se poate observa spectrul UV-Vis al Pd(II)-PVP în etilenglicol. Picul de la 294nm a fost atribuit speciei cationice de $[Pd(NH_3)_4]^{2+}$, în timp ce picul de la 212 nm corespunde PVPului. Dupa reacția de reducere se poate observa o deplasare a liniei de bază a absorbantei, indicând efectele de dispersie datorate coloidului de Pd format în soluție. Culoarea soluției se schimbă de la galben la brun. Prin procesul de reducere, peak-ul de la 294 nm se deplasează către lungimi de undă mai scăzute (262 nm) și apare alt peak la 314 nm, care poate fi atribuit prezenței speciei anionice de $[PdCl_4]^{2-}$, care se formează ca produs intermediar, în afara, coloizilor de Pd.

Fig. 3.1.2. Spectrul UV-Vis al amestecului PdCl₂ înaintea procesului de reducere (a) și dupa 1h (b)

Fig.3.1.3. Imagine TEM a probei Pd1; (a) (modelul SAED); Imagine HRTEM a probei Pd1(b)

Difracția de electroni pe arie selectată (SAED) arată că nanoparticulele de Pd sunt cristaline. Nanoparticulele de Pd obținute în prezența PVP ca agent de protecție (proba **Pd1**) sunt sferice cu diametrul mediu de 7,5 nm, determinat prin măsurarea a 100 particule, prin utilizarea unui program ImageTool. Analizele microscopiei electronice în transmisie (TEM) au demonstrat formarea unor nanoparticule metalice de Pd cu diametrul de 5-10 nm. În mare parte, nanoparticulele sferice sunt monodisperse, dar pot fi observați unii clusteri poliedrali de Pd care conțin doi cristaliți (fig 3.1.3.a). În figura 3.1.3.b, se prezintă imaginea HRTEM a probei Pd1 și se poate remarca distanța interplanară de 2,25 Ă, care corespunde feței cristaline {111} a Pd cu simetrie cubică cu fețe centrate (ICDD 05-0681). Analizele de difracție de electroni pe arie selectată au demonstrat formarea nanoparticulelor de Pd cu simetrie cubică cu fețe centrate (Fig.3.1.3.a).

Fig.3.1.4. (a) Imagine TEM a probei Pd2 (modelul SAED al nanoparticulelor de Pd); (b) Imagine HRTEM a probei Pd2

Prin utilizarea unui amestec de surfactanți în atmosferă inertă și a unui precursor metalic a K_2PdCl_4 s-au obținut nanoparticule de paladiu (**Pd2**) cu forme poliedrale cu dimensiunea medie a particulelor de 6,3nm.

Fig.3.1.5. Imagine TEM a probei Pd3 (a); Imagine HRTEM a probei Pd3 (b)

În cazul reducerii în aer a K_2PdCl_4 prin utilizarea aceluiași amestec de surfactanți, s-au obținut nanoparticule de paladiu (**Pd3**) cu forme poliedrale cu dimensiunea medie a particulelor de 8,4nm.

3.1.1. Concluzii parțiale

În aceasta parte a cercetării s-a realizat sinteza nanoparticulelor de paladiu cu morfologie controlată prin reducere cu etilenglicol (metoda poliol) la 140^oC, folosind precursori de paladiu diferiți:

- PdCl₂ (proba P1) și respectiv

- K₂PdCl₄ (probele P2 și P3)

în prezența unor stabilizatori diferiți

- polivinil pirolidonă (proba P1) și respectiv
- amestec de polivinilpirolidona și bromură de cetil trimetil amoniu.

Nanoparticulele de Pd obținute din PdCl₂ prin reducere cu etilenglicol, în prezența de PVP sunt sferice, cu un diametru mediu de 7,5 nm.

Nanoparticulele de Pd obținute din K₂PdCl₄ în prezența unui amestec de surfactanți, PVP și CTAB, sunt poliedrale, cu diametre medii de 8,4 nm în cazul reducerii în aer și respectiv de 6,3 nm când sinteza s-a realizat în condiții similare, dar în atmosferă de argon.

3.2. OBŢINEREA NANOPARTICULELOR BIMETALICE

a) Obținerea nanoparticulelor bimetalice, prin metoda poliol-reducere succesivăb) Obținerea nanoparticulelor bimetalice, prin metoda poliol-reducere simultană

Nanoparticulele bimetalice s-au obținut prin metoda poliol, în atmosferă inertă utilizându-se $[Pd(NH_3)_4]Cl_2 - PVP$ (surfactant neionic). Caracterizarea nanoparticulelor bimetalice s-a realizat structural, morfologic și compozitional.

Din difracția de raze X efectuată pe probele sintetizate s-a constat că s-au format particule bimetalice, în difractogramele de raze X fiind prezentate picurile caracteristice atât ale Ag metalic $(2\theta=38,5^0; 44,5^0; 64,5^0)$ cât și ale Pd metalic $(2\theta=40^0; 47,5^0; 67,5^0)$ cu simetrie cubică (fig. 3.2.1 și 3.2.2).

(a1)

(a2)

În cazul probei sintetizate prin reducere succesivă se observă formarea particulelor bimetalice sferice cu dimensiuni cuprinse între 29 nm și 58 nm cu dimensiunea medie de 41 nm (fig. 3.2.3.a. și 3.2.3.b.). Din microanaliza compozițională (EDAX), pentru nanoparticulele obținute prin metoda poliol-reducere succesivă, s-a obținut următoarea compoziție pentru nanoparticule bimetalice: Pd 45.2% (at.) și Ag 54.8% (at.).

(a1)

(a2)

Fig. 3.2.4.a. Imaginea TEM (a1) și imaginea HRTEM (a2) a particulelor bimetalice obținute prin reducere succesivă

În cazul reducerii simultane (co-reducere) se observă ca dimensiunile particulelor sunt mici. Particulele bimetalice sunt poliedrale, cu dimensiuni de 16 - 34 nm, iar dimensiunea medie este de 24 nm (fig.3.2.4.a. și 3.2.4.b).

Din microanaliza compozițională (EDAX), pentru nanoparticulele obținute prin metoda poliol-coreducere, se poate afirma că s-a obținut următoarea compoziție pentru nanoparticulele bimetalice: Pd 46.5% (at.) și Ag 53.5% (at.)

3.2.2. Concluzii parțiale

În aceasta parte a cercetării s-a realizat sinteza unor nanoparticule bimetalice Pd-Ag. Sintezele au fost efectuate prin

- reducerea succesivă
- reducere simultană (coreducere)

Prezența ambelor metale (Pd și respectiv Ag) în probele de nanoparticule Pd-Ag a fost pusa în evidență în difractogramele de raze X prin picurile caracteristice atât ale Ag metalic $(2\theta=38,5^0; 44,5^0; 64,5^0)$ cât și ale Pd $(2\theta=40^0; 47,5^0; 67,5^0)$ metalic cu simetrie cubică.

Imaginile TEM și HRTEM au arătat formarea particulelor sferice în cazul reducerii succesive și a particulelor poliedrale în cazul reducerii simultane. În cazul reducerii simultane s-au format nanoparticule bimetalice cu dimensiunii mai mici decât în cazul reducerii succesive.

3.3. OBŢINEREA ALUMINEI MEZOPOROASE PRIN METODA SOL-GEL

Alumina mezoporoasă a fost obținută prin metoda sol-gel, în prezența unor surfactanți anionici (acid lauric și acid stearic) și a unui surfactant cationic (bromura de cetil trimetil amoniu). Sintezele s-au efectuat în reflux, la temperatura de 80^oC în rapoarte molare:

a) Al^{3+} : surfactant: $C_{3}H_{7}OH : H_{2}O = 1: 0,3: 30: 3,1 (1: 0,6: 30: 3,1)$

Surfactantul a fost în acest caz acidul lauric și respectiv acidul stearic.

b) Al³⁺: CTAB: TEA: $H_2O = 1 : 0.5 : 20 : 0.3$

CTAB= bromura de cetiltrimetil amoniu

TEA= trietanolamina

Caracterizarea aluminei s-a realizat structural, morfologic și textural pentru a se evidenția principalele caracteristici ale suportului catalitic.

Analiză termică

Probele de alumină au fost investigate prin analiză termică (DSC-TG) la diferite temperaturi pentru a se pune în evidență temperatura de formare a fiecărei faze oxidice de alumină (gama, delta sau alfa alumină). În funcție de rezultatele obținute, s-au calcinat probele la temperaturi cuprinse între 500-1100⁰C. Din curbele DSC si derivatele acestora se pot observa două transformari endoterme, ce pot fi atribuite eliminării solventului (alcoolului) și descompunerii agentului template. Curbele TG reprezinta pierderea de masa și derivatele corespunzatoare acestor curbe pentru ambii precursori, preparati în prezență de acid lauric si acid stearic.

La temperaturii superioare de 500⁰C, nu mai are loc nici o pierdere de masă, în schimb pe curbele DSC se pot observa doua efecte corespunzatoare tranziției de faza gama-delta alumina, respectiv delta-alfa alumina.

Alumina obținută în prezența acidului lauric

Fig.3.3.4. Difractogramele probelor de alumină obținute în prezența acidului lauric, (Al³⁺: LA=1:0,3) calcinate la diferite temperaturi

Pentru a se pune în evidența evoluția fazelor cristaline alumina mezoporoasă a fost investigată prin difracție de raze X.

Alumina obținută în prezența acidului lauric (Al^{3+} / LA = 1 : 0.3) are la 550⁰C structura de bayerit (fig.3.3.2 și 3.3.3) care evoluează prin calcinare în intervalul de temperatură 550-1100⁰C la gama Al_2O_3 ; la 1000⁰C apare faza alfa alumină, dar se mai observă și prezența gamei alumine. La 1100⁰C faza de alfa alumina este faza unică.

Fig.3.3.6. Difractogramele de raze X ale probelor de alumină obținute în prezență acidului stearic

(a) Al³⁺: S.A. =1:0,3 la 600°C, 2h

(b) Al³⁺: SA=1:0,6 la 600°C, 2h

Probele de alumină obținute în prezență *de acid stearic* în raport $Al^{3+}/SA = 1:0,3$ și 1:0.6 la 600°C / 2h prezintă forma de gama alumină amorfă, cu structură cubică (fig.3.3.6).

Alumina obținută în prezența CTAB-TEA

Fig.3.3.7. Difractograma precursorului de alumină preparată prin hidroliză în prezența de CTAB și TEA și respectiv γ -Al₂O₃, calcinată la 500⁰C, 4h

Difractograma din figura 3.3.7. prezintă precursorul de alumina preparat prin hidroliză izopropoxid de aluminiu – CTAB - TEA, în raport molar 1:0,5. Precursorul are formă de boehmite și evoluează prin calcinare la 500° C/4 ore la γ -Al₂O₃ amorfă cu structură cubică.

Caracterizarea texturală a probelor de alumină

Fig.3.3.8. Izoterma de adsorbție-desorbție și distribuția de pori a γ -Al₂O₃ calcinată la 500°C raport Al³⁺/acid lauric 1 : 0,3

Fig.3.3.9. Distribuția de pori a probei de alumină preparată în raport Al³⁺/acid lauric
1: 0,3 la 500⁰C, 2h

Conform izotermei de adsorbție - desorbție, proba sintetizată în prezență de acid lauric, în raport 1:0.3 are o suprafață specifică de 335 m²/g, dar mezoporozitatea nu este regulată iar fracția de macropori este mai mare decât în cazul altor probe (fig.3.3.9).

Fig. 3.3.11. Distribuția de pori a probei de alumină preparată în prezența acidului stearic Al^{3+} :S.A. =1: 0,3 la 600^oC, 2h

Proba de alumină obținută în prezență de acid stearic, în raport 1:0,3 prezintă suprafață specifică de 213 nm (fig.3.3.10). Diametrul mediu al porilor este cuprins între 2 și 6 nm (fig.3.3.11). Această probă prezintă o mică porțiune de macropori.

D. 15 D. 15 D. 10 D.

Fig.3.3.12 Izoterma de adsorbție-desorbție și distribuția de pori a γ -Al₂O₃ calcinată la 600°C și raport Al³⁺/acid stearic 1 : 0,6

Proba de alumină (fig.3.3.12) obținută în prezență de acid stearic, în raport 1:0,6 prezintă suprafața specifică de 191 m²/g. Proba sintetizată cu agent template în raport 1:0,6 prezintă o distribuție de pori mai bună decât cea sintetizată în raport 1:0,3. Diametrul mediu al porilor este cuprins între 2 și 6 nm (fig 3.3.13).

Fig.3.3.14 Izoterma de adsorbţie-desorbţie şi distribuţia de pori a γ -Al₂O₃ calcinată la 500°C, raport Al³⁺/acid stearic 1 : 0,2

Fig.3.3.15. Distribuția de pori a probei de alumină preparată în prezența acidului stearic Al³⁺ : S.A. = 1 : 0,2 la 500^oC, 4h

Proba de alumină (fig.3.3.14) sintetizată în prezență de acid stearic în raport de 1:0,2, prezintă o suprafață specifică de 375 m²/g. Diametrul mediu al porilor este cuprins între 2 și 10 nm (fig.3.3.15). Și în cazul acestei probe se observă prezența unei mici porțiuni de macropori (inflexiunea formată la finalul curbei).

Fig.3.3.16. Izoterma de adsorbţie-desorbţie a γ -Al₂O₃ calcinată la 500°C şi raport Al³⁺/stearic 1: 0,3

Fig.3.3.17. Distribuția de pori a probei de alumină preparată în prezența acidului stearic Al^{3+} : SA=1:0,3 la 500°C, 4h

Proba de alumina obținută în prezență de acid stearic în raport de 1: 0,3 prezintă o suprafață specifică de 454 m²/g (fig.3.3.16). Diametrul mediu al porilor este cuprins între 2 și 5 nm (fig.3.3.17).

Fig.3.3.18. Izoterma de adsorbție-desorbție a γ -Al₂O₃ calcinată la 500°C, 4h și raport Al³⁺/CTAB 1: 0,5

Fig.3.3.19. Distribuția de pori a probei de alumină preprata în prezență de CTAB în raport Al^{3+} : CTAB = 1: 0,5, calcinată la 500⁰C/4h

Proba de alumină obținută prin hidroliză din izopropoxid de aluminiu, CTAB și trietanolamină, în raport molar Al^{3+} : CTAB=1:0,5, prezintă o suprafață specifică de $350m^2/g$ si diametrul mediu al porilor cuprins între 2 și 15nm (fig.3.3.18 și fig.3.3.19). În cazul acestei probe mezoporozitatea este regulată.

Proba (agent template; Al ^{3+ :} template)	Tratament termic	Suprafata BET (m²/g)	Volum total de pori (cm³/g)	Suprafata totala a porilor (m²/g)
SA, 1:0,6	600 °C, 2h	191	0.27	241
SA, 1:0,3	600 °C, 2h	213	0.13	238
SA, 1:0,3	550 °C, 2h	272	0.27	217
SA, 1:0,3	500 °C, 4h	454	0.46	535
SA, 1:0,2	500 °C, 4h	375	0.63	513
LA, 1:0,3	700 °C, 2h	147	0.32	170
LA, 1:0,3	550 °C, 2h	229	0.20	220
LA, 1:0,3	500 °C, 4h	335	0.28	284
CTAB, 1:0,5	500 °C, 4h	350	0.45	442

Tabel 3.1. Proprietățile texturale ale aluminei

În concluzie se observă că probele de alumina obținute în prezența acidului stearic ca agent template au prezentat cele mai bune rezultate în ceea ce privește suprafața specifică BET, dar și a dimensiunilor totale ale porilor.

Fig.3.3.21 Imagine de microscopie electronică prin transmisie a probei de alumină preparată în prezența acidului stearic Al^{3+} : SA=1:0,3 la 600°C, 2h

Imaginea de microscopie electronică din figura 3.3.21 ne indică că proba de alumină este compusă din nanoparticule cu dimensiuni medii de 5nm, cu formă sferică.

3.3.1. Concluzii parțiale

Sinteza aluminei mezoporoase prin metoda sol-gel s-a realizat în sistemele:

(1) izopropoxid de aluminiu-alcool izopropilic- acid carboxilic (acid stearic sau acid lauric)--apa

(2) izopropoxid de aluminiu- alcool izopropilic-bromura de cetil trimetil amoniu-TEA-NaOH-apa

Probele de hidroxid de aluminiu obținute în sistemele indicate, au fost investigate prin analiză termică, TG-DSC. Probele au fost calcinate la temperaturi cuprinse între 500 și 1100°C, iar evoluția fazei cristaline a fost evaluată prin difracție de raze X. Probele de alumină preparate în prezență de acizi carboxilici cristalizează la temperaturi mai ridicate decat probele preparate în mediu alcalin în prezență de CTAB.

După calcinare s-a obținut gama-alumina ale cărei proprietați morfologice si texturale au fost determinate prin izoterme de adsorbție-desorbție și microscopie electronică.

Din izotermele de adsorbție – desorbție se observă că probele calcinate la 500^oC, 4 ore au cele mai mari suprafețe specifice. La concentrații ridicate de acizi carboxilici se observă scăderea valorilor suprafeței specifice. Distribuția dimensiunii porilor este mai largă pentru mezoporii din probele de alumina obținuta în raportul 1:0.2, iar la proba obținută pentru raportul 1:0.3 se observa prezența unei mici fracții de macropori.

S-a observat că, concentrații ridicate de acizi carboxilici determină scăderea valorilor suprafeței specifice. S-au preparat probe de gama alumină mezoporoasă cu valori ale suprafeței specifice cuprinse în intervalul $200 - 450 \text{ m}^2/\text{g}$ și cele mai bune rezultate au fost obținute, atunci când acidul stearic a fost utilizat ca agent template.

Surfactantul este complet îndepărtat la 500^oC, temperatura de cristalizare a pereților de γ -Al₂O₃, este diferită și depinde de natura surfactantului. Probele de alumină preparate în prezență de acizi carboxilici cristalizează la temperaturi mai ridicate decăt în cazul celor preparate în mediu alcalin în prezență de CTAB.

Precursorul de alumină calcinat la 600° C, prezintă forma de γ -alumină mezoporoasă amorfă, cu structură cubică.

3.4. SINTEZA ȘI CARACTERIZAREA CATALIZATORILOR MONOMETALICI ȘI BIMETALICI 3.4.1. Sinteza și caracterizarea Pd-Ag/γ-Al₂O₃

Catalizatorul Pd-Ag/ γ -Al₂O₃ a fost obținut prin metoda poliol. Reducerea simultană a metalelor pe suportul de alumină s-a realizat în mediul alcalin, la 140^oC, într-o instalație de refluxare. Pulberea obținută a fost caracterizată strctural, morfologic și textural.

Fig.3.4.3. Imaginea TEM a catalizatorului

Fig.3.4.2. Difractogramele de raze X ale catalizatorului Pd-Ag/γ-Al₂O₃, cu suportul de alumină și particulele bimetalice

Analiza de difracție de raze X indică apariția picurilor caracteristice particulelor bimetalice.

Analiza TEM, indică dimensiunea nanoparticulelor de Pd-Ag, depuse pe alumina mezoporoasă. Aceste nanoparticule sunt disperse pe toata suprafața suportului, dar au dimensiuni mari, așa cum se poate observa din contrastul din imagine (fig.3.4.3).

3.4.2. Sinteza și caracterizarea Pd-Sn/y-Al₂O₃

Materialul Pd-Sn/γ-Al₂O₃ s-a obținut prin metoda poliol-reducere simultană. A fost caracterizat structural (XRD), morfologic (SEM) și textural (BET).

Fig.3.4.6. Imagine SEM a Pd-Sn/Al₂O₃

Figura 3.4.5. prezintă materialul Pd-Sn/Al₂O₃ cu structură cubică. Pe difractogramă se observă picurile caracteristice particulelor bimetalice (Pd-Sn, $2\theta = 38,5^{0}, 43^{0}$) și a aluminei

 (67.3°) . Dimensiunea medie a cristalitelor a fost calculată cu formula lui Scherrer și este 40nm.

Imaginea SEM, din figura 3.4.6. ne indică dimensiunea nanoparticulelor de Pd-Sn, depuse pe alumina mezoporoasă. Aceste nanoparticule sunt disperse pe toata suprafața suportului și au dimensiuni mici, așa cum se poate observa din imagine. Dimensiunea medie a particulelor este de 10 nm.

Fig 3.4.7. Izoterma de adsorbție-desorbție și distribuția de pori a materialului Pd-Sn/ γ -Al₂O₃

Fig 3.4.8. Distribuția de pori a materialului Pd- $Sn/\gamma Al_2O_3$

Din figurile 3.4.7 și 3.4.8 se poate observă că suprafața specifică a materialului Pd-Sn/ γ -Al₂O₃ este 211m²/g și diametrul mediu al porilor este cuprins între 2 și 10 nm.

3.4.3. Sinteza și caracterizarea Pd/y-Al₂O₃

Materialul Pd/γ-Al₂O₃a fost obținut prin metoda poliol-reducere simultană.

Fig. 3.4.10. Imagine SEM a Pd/γ- Al₂O₃

Pe difractograma din figura 3.4.9. se observă picul caracteristic paladiului metalic, cu structură cubică (2θ = 39,8⁰), iar la 2θ =59,9⁰ apare picul caracteristic pentru Al₂O₃. Dimensiunea medie a cristalitelor este de 68nm și a fost calculată cu formula lui Scherrer.

Imaginea SEM, din figura 3.4.10. ne indică dimensiunea nanoparticulelor de Pd, depuse pe alumina mezoporoasă. Dimensiunea medie a particulelor este de 10 nm.

3.4.4. Concluzii parțiale

Rezultatele cercetarilor prezentate în acest capitol ale tezei sunt următoarele:

- S-au obținut nanoparticule monometalice (Pd) și bimetalice (Pd-Ag) cu morfologie controlată prin metoda poliol.

- Nanoparticulele de paladiu au fost caracterizate morfologic prin microscopie electronică în transmisie (TEM), microscopie electronică în transmisie de înaltă rezoluție (HRTEM) și difracție de electroni pe arie selectată (SAED).

- Nanoparticulele obținute în prezență de polivinil pirolidonă la 140^oC, în atmosferă inertă sunt sferice, cu diametrul mediu de 7,5 nm, iar cele obținute într-un amestec de surfactanți (polivinil pirrolidonă și bromură de cetil trimetil amoniu) au formă poliedrală cu diametrul mediu de 6,3 nm pentru cele obținute în atmosferă inertă și de 8,4 pentru cele obținute în aer.

- S-a obținut suportul catalitic pe bază de alumină mezoporoasă prin metoda sol-gel în prezența unor surfactanți (acizi carboxilici cu catenă lungă). Acidul stearic a prezentat cele mai bune rezultate în ceea ce privește suprafața specifică și dimensiunea porilor. Prin microscopie electronică prin transmisie de înaltă rezoluție s-a determinat dimensiunea nanoparticulelor de alumină. Aceasta dimensiune este cuprinsă între 2 și 6 nm.

- Suportul catalitic (γ -Al₂O₃) a fost obținut prin metoda sol-gel, care a implicat o etapă de hidroliză și una condensare. Acesta a fost caracterizat structural și morfologic prin difracție de raze X (XRD) pentru determinarea simetriei, structurii cristaline și dimensiunii cristalitelor, analiză termică (DSC-TG), microscopie electronică de înaltă rezoluție (HRTEM) și caracterizat textural prin izoterme de adsorbție-desorbție (BET).

Din curbele DSC și derivatele acestora se pot observa două transformări endoterme ce pot fi atribuite eliminării solventului (alcoolul) și descompunerii agentului template. La temperaturi superioare de 500°C nu mai are loc nicio pierdere de masă, în schimb, pe curba DSC se pot observa două efecte corespunzătoare tranziției de fază gama – delta alumină, respectiv delta -alfa alumină.

- Izotermele de adsorbție – desorbție pe probele de alumina mezoporoasă obținute prin calcinare la 500°C, 4 ore au cele mai mari suprafețe specifice.

- Forma izotermelor adsorbție - desorbție arată că probele de alumină preparate în prezență de agent template din clasa acizilor carboxilici sunt mezoporoase; distribuția dimensiunii porilor este mai largă pentru mezoporii obținuți în raportul 1:0.2, iar cea obținută pentru raportul 1:0.3 indică și prezența macroporilor. Acidul stearic a dat cele mai bune rezultate în ceea ce privește suprafața specifică dar și a dimensiunii totale ale porilor. Proba sintetizată cu agent template în raport 1:0,6 prezintă o distribuție a dimensiunii de pori mai bună decât cea sintetizată la un raport de 1:0.3.

4. SINTEZA ȘI CARACTERIZAREA OXIZILOR MICȘTI 4.1. Sinteza și caracterizarea CuTiO₃ obținut prin metoda sol-gel

Materialul CuTiO₃ a fost obținut prin metoda sol-gel într-o instalație de refluxare, la temperatura de 80° C. Precursorul obținut a fost supus unui tratament termic la temperatura de 600° C/3h și respectiv 700° C/5h.

Fig. 4.1.1. TG-DSC-DTA pentru precursorul de CuTiO₃, obținut prin metoda sol-gel

Fig.4.1.2. Difractograma de raze X pentru CuTiO₃, obținut prin calcinarea precursorului la 700⁰C/5h

Primul proces endoterm care apare în intervalul de temperatură $170-270^{\circ}$ C, poate fi atribuit descompunerii Cu(CH₃COO)₂ la CuCO₃ și de asemenea descompunerii Ti(OC₃H₇)₄. Al doilea proces (între 270-490^oC) a fost atribuit formării fazei de CuTiO₃. Peste temperatura de 490^oC, nu mai apar efecte termice semnificative. Probabil după această temperatură, se formeaza rețeaua cristalină a oxidului mixt CuTiO₃ (fig.4.1.1).

Modelul de difracție de raze X indică natura cristalină a pulberii de CuTiO₃. Produsul obținut prezintă structură cubică și simetrie monoclinică (fig.4.1.2). Dimensiunea medie a cristalitelor a fost calculată cu formula lui Scherer's și este de 30nm.

Fig.4.1.4. Imaginea SEM a CuTiO₃, obtinut prin calcinarea precursorului la700⁰/5h

Fig.4.1.3. Imaginea SEM a CuTiO₃, obținut prin calcinarea precursorului la 600⁰C/3h

Proba de titanat de cupru prezintă particule cu formă sferică și formează aglomerate cu forme poliedrale. Dimensiunea medie a particulelor este de 1 μ m (fig. 4.1.3).

Proba de titanat de cupru supusă tratamentului termic la 700^oC, timp de 5 ore, prezintă particule cu forme sferice, cu dimensiunea medie a particulelor de 70nm (fig.4.1.4).

Fig.4.1.6.Izoterma de adsorbție-desorbțieFig.4.1.7. Adsorbția BJH și volumul dV / Ddpentru CuTiO3, obținut prin calcinareapentru CuTiO3 calcinat la 700^{0} C/5hprecursorului la 700^{0} C/5hpentru CuTiO3 calcinat la 700^{0} C/5h

Suprafața specifică BET pentru CuTiO₃ calcinat la 600° C timp de 3 ore este 25,8 m²/g (fig.4.1.6). Suprafața de adsorbție cumulată BJH a porilor este de $20.077m^2/g$ și suprafața de desorbție cumulata BJH a porilor este de $21.1165m^2/g$ (fig.4.1.7.). Diametrul mediu de adsorbție (4V/A) și respectiv de desorbție (4V/A) al porilor (BJH) este de 21.5339 nm și respectiv 20.4492 nm.

Suprafața specifică BET pentru CuTiO₃obținut prin calcinarea precursorului la 700° C timp de 5 ore este 15,9 m²/g.

Fig.4.1.5. Analiza EDAX pentru CuTiO₃, calcinat la 600⁰C/3h

Cu ajutorul picurilor din analiza EDAX, s-a pus în evidență raportul stoechiometric pentru cupru și titan și s-a arătat că este aproximativ aceeași cu cel folosit pentru prepararea oxidului mixt (fig.4.1.5).

4.2.1. Sinteza și caracterizarea NiTiO3 obținut prin metoda sol-gel

Materialul NiTiO₃ a fost obținut prin metoda sol-gel într-o instalație de refluxare, la temperatura de 80^{0} C.

Fig. 4.2.1. Analiza termică prin TG-DSC-DTG a precursorului de NiTiO₃, obținut prin metoda sol-gel

Fig.4.2.2. Difractograma de raze X a NiTiO₃ calcinat la 600⁰/3h

Curbele termodiferențiale pentru precursorul de NiTiO₃, indică faptul că în intervalul 120-137⁰C, apar picurile corespunzătoare pierderilor de apă și descompunerii parțiale a izopropoxidului de titan. La aproximativ 350⁰C, atât Ni(CH₃COO)₂ cât și Ti(OC₃H₇)₄ suferă reacții de descompunere termică la NiO și TiO₂ (fig.4.2.1). NiTiO₃ devine stabil la 460⁰C (fig.4.2.1). În final se observă prezența unei interferente la 600⁰C, descriind formarea fazei cristaline ordonate de NiTiO₃, demonstrate ulterior prin difracții de raze X.

Difractograma din figura 4.2.2 pune în evidență picurile caracteristice structurii cristaline, demonstrând structura ilmenitică a NiTiO₃, cu simetrie romboedrică. Se observă prezența în urme a unei faze de anatas.

Fig.4.2.3 Imaginea SEM a NiTiO₃, calcinat la 600⁰/3h

Imaginea SEM, prezentă în figura 4.2.3. corespunde materialului NiTiO₃. Proba prezintă particule cu formă sferică și formează ca și în cazul CuTiO₃, aglomerate cu formă

poliedrală. Dimensiunea medie a particuleor este de 1μ m. S-a observat o tendință ridicată a particulelor de a forma aglomerate în cazul probei de NiTiO₃, în comparație cu proba de CuTiO₃.

Caracterizarea texturală a materialelor obținute s-a demonstrat pe baza suprafeței specifice măsurate. Suprafața specifică BET în cazul NiTiO₃ obținut prin metoda sol-gel a fost de 12,6 m²/g.

4.2.2 Sinteza și caracterizarea NiTiO3 obținut prin metoda auto-combustiei

Materialul NiTiO₃ a fost obținut prin metoda auto-combustiei și a fost supus unui tratament termic la temperatura de 600^{0} C/3h

Spectrul FT-IR pentru proba de titanat de nichel prezintă o bandă splitată la 500 cm⁻¹ caracteristică legăturii Ni-O și o a doua bandă la 575 cm⁻¹ atribuită legăturii Ti-O (fig.4.3.2.).

Datele XRD, pentru proba de NiTiO₃, demonstrează structura de ilmenit și simetria romboedrică (fig.4.3.3). Dimensiunea medie a cristalitelor a fost calculată cu formula lui Scherer's și este de 45nm.

Fig.4.3.4 Imaginea SEM, a NiTiO₃, calcinat la 600⁰C/3h

Fig.4.3.5. Imaginea EDAX pentru NiTiO₃,obținut prin calcinare la 600⁰C/3h

Proba de titanat de nichel prezintă particule cu formă sferică și dimensiunea medie a particulelor de 1 μ m (fig.4.3.4).

Analiza EDAX stabilește raportul stoechiometric Ni: Ti, precum și raportul stoechiometric folosit în NiTiO₃ (fig.4.3.5.).

Suprafața specifică BET a NiTiO₃ obținut prin metoda auto-combustiei a fost de 9,71 m^2/g .

4.3. Sinteza și caracterizarea NiFe2O4 prin metoda co-precipitării

Materialul NiFe₂O₄ a fost obținut prin metoda co-precipitării și supus tramentului termic la 600° C/3h și respectiv 400° C/3h.

Benzile de la 609 cm⁻¹ din spectrul IR aparțin legăturii Fe-O. Banda corespunzătoare pentru Ni-O apare la 500 cm⁻¹ și este caracteristică pentru NiFe₂O₄ (fig.4.4.1).

Difractograma din figura 4.4.2 corespunde NiFe₂O₄, cu structură spinelică și simetrie cubică (JCPDS card 74-6507). Dimensiunea medie a cristalitelor a fost calculată și este de 50nm.

Fig.4.4.3. Imaginea SEM pentru NiFe₂O₄, Fig.4.4.4. Imaginea SEM pentru NiFe₂O₄, calcinat la 600°C/2h

calcinat la 400°C/3h

Proba de ferită de nichel prezintă particule cu formă poliedrală și dimensiunea medie a particulelor este de $2\mu m$ (fig.4.4.3.). Proba de ferita de nichel calcinată la $400^{\circ}C/3h$ prezintă particule cu forme sferice, cu tendința de a forma aglomerate. Dimensiunea medie a particulelor este de 90nm, iar cea medie a aglomeratelor este de 150nm (fig.4.4.4). Suprafața specifică BET pentru ferita de nichel calcinată la $400^{\circ}C/3h$ este de $3,1m^2/g$.

4.4. Sinteza și caracterizarea CuFe2O4 prin metoda co-precipitării

Materialul CuFe₂O₄ a fost obținut prin metoda co-precipitării și a fost supus unui tratament termic la temperatura de 500° C timp de 2 ore.

Fig. 4.5.1 Difractograma de raze X pentru CuFe₂O₄, obținut prin calcinarea precursorului la 500⁰C/ 2h

Fig.4.5.2. Imaginea SEM pentru CuFe₂O₄ calcinat la 500⁰C/ 2h

Pe difractograma probei de ferită de nichel se obervă interferențele caracteristice feritei de cupru cu structură cubică și cu fețe cristaline (fig.4.5.1). Dimensiunea medie a cristalitelor a fost calculată și este 48nm.

Proba de ferită de cupru prezintă particule cu formă sferica, cu dimensiunea medie a particulelor de $1\mu m$ (fig.4.5.2.).

Fig. 4.5.3. Izoterma de adsorbție-desorbție pentru CuFe₂O₄

Suprafața specifică BET pentru materialul CuFe₂O₄ este $9.1563m^2/g$ (fig.4.5.3). Suprafața de adsorbție cumulată BJH a porilor este de $10.029m^2/g$ și suprafața de desorbție cumulata BJH a porilor este de $9.9106m^2/g$ (fig.4.5.4.). Diametrul mediu de adsorbție (4V/A) și respectiv de desorbție (4V/A) al porilor (BJH) este de10.0357 nm și respectiv 9.9942 nm.

4.5. Concluzii parțiale

În cadrul acestui capitol s-au sintetizat și caracterizat patru tipuri de materiale :

a) CuTiO₃ și NiTiO₃ obținuți prin metoda sol-gel

b) NiTiO₃ obținut prin metoda autocombustiei

c) CuFe₂O₄ și NiFe₂O₄ obținuți prin metdoa co-precipitării

Materialele obținute au fost caracterizate structural, morfologic și structural pentru a se evidenția proprietățile fiecărui catalizator.

Cel mai bun material s-a dovedit a fi CuTiO₃, calcinat la 600° C timp de 3 ore, care a prezentat o suprafață specifică de 25,8 m²/g și dimensiunea medie a particulelor de 100nm.

Materialul NiTiO₃ a prezentat o suprafață specifică de $12,6m^2/g$, dimensiunea medie a particulelor de 100nm și dimensiunea medie a cristalitelor de 104nm.

Ferita de nichel a fost obținută prin metoda co-precipitării și prezintă o suprafață specifică de $3,1m^2/g$, dimensiunea medie a particulelor de 200nm și dimensiunea medie a cristalitelor de 50nm.

Ferita de cupru a fost obținută prin metoda co-precipitării și prezintă o suprafață specifică de $9,51m^2/g$, dimensiunea medie a particulelor de 100 nm și dimensiunea medie a cristalitelor de 48nm.

5. STUDIUL REACȚIEI DE OXIDAREA A METANULUI CU AER

Oxidarea catalitică a metanului s-a realizat la presiune atmosferică într-un reactor tubular din sticlă Simax, cu deplasare. S-a utilizat o încarcare cu catalizator de 30-90mg. Amestecul reactant a constat din 10%vol. metan și 12%vol. oxigen, echilibrat cu azot și argon. Debitul total a fost 15 mL/min. S-au realizat câte 4 sau 6 experimente pe intervalul de temperatură 200-600^oC.

La ieșirea din reactor a fost atașat un gaz cromatograf, pentru a înregistra amestecul reactant și produșii de reacție rezultați în urma oxidării metanului cu aer. S-au înregistrat cromatogramele pentru conversia metanului în prezența aerului, la diferite intervale de temperatură.

5.1. Rezultatele obținute pentru Pd-Sn/Al₂O₃, Pd-Ag/Al₂O₃ si Pd/Al₂O₃

Experimentele s-au realizat în domeniul de temperatură 200-600⁰C. Temperatura de 50°C/min a fost considerată suficient de lentă pentru a ajunge la starea de pseudo-echilibru în fiecare punct.

Reacțiile au fost investigate în intervalul de temperatură de 200-500^oC, pentru Pd-Sn/Al₂O₃, Pd-Ag/Al₂O₃, Pd/Al₂O₃ și NiTiO₃, 200-550^oC pentru NiFe₂O₄, 200-600^oC pentru CuTiO₃ și între 200-400^oC, pentru CuFe₂O₄.

Fig.5.1. Variația procentului de metan transformat cu temperatura pentru Pd-Sn/Al₂O₃, Pd/Al₂O₃ și Pd-Ag/Al₂O₃

Pe baza reprezentării grafice din figura 5.1. se poate afirma că, conversia metanului crește odata cu creșterea temperaturii.

5.2. Rezultatele obținute pentru CuTiO₃, NiTiO₃, CuFe₂O₄ si NiFe₂O₄

Reacțiile au fost investigate în intervalul de temperatură de $200-500^{\circ}$ C, pentru NiTiO₃, pentru NiFe₂O₄ în intervalul de temperatura $200-550^{\circ}$ C, pentru CuTiO₃ în intervalul de temperatura $200-600^{\circ}$ C și pentru CuFe₂O₄ în intervalul $200-400^{\circ}$ C.

Fig. 5.2. Variația procentului de metan transformat cu temperatura pentru CuTiO₃, NiTiO₃, CuFe₂O₄ și NiFe₂O₄

După cum se poate observa din figura 5.2. pe măsură ce crește temperatura, crește și conversia metanului.

5.3. Proprietățile materialelor studiate

Experimentele s-au realizat în domeniul de temperatură 200-600⁰C. Temperatura de 50°C/min a fost considerată suficient de lentă pentru a ajunge la starea de pseudo-echilibru în fiecare punct.

Reacțiile au fost investigate în intervalul de temperatură de 200-500^oC, pentru materialele Pd-Sn/Al₂O₃, Pd-Ag/Al₂O₃, Pd/Al₂O₃ și NiTiO₃, 200-550^oC pentru NiFe₂O₄, 200-600^oC pentru CuTiO₃ și între 200-400^oC pentru CuFe₂O₄.

Fig.5.1.a. Variația procentului de metan transformat cu temperatura pentru Pd-Sn/Al₂O₃, Pd/Al₂O₃ și Pd-Ag/Al₂O₃

Fig.5.1.b. Variația procentului de metan transformat cu temperatura pentru CuTiO₃, NiTiO₃, CuFe₂O₄ și NiFe₂O₄

După cum se poate observa din figurile 5.1.a și 5.1.b., pe măsură ce crește temperatura, crește și conversia metanului. Reactanții și produșii de reacție au fost înregistrați cu ajutorul unui gaz-cromatograf.

Proba	Temp (⁰ C)	Viteza de reacție (mol/kg*s)	Conversia CH4 (%)
Pd-Sn/Al ₂ O ₃	500	54,36	91,02
Pd-Ag/Al ₂ O ₃	500	53,20	76,49
Pd/Al ₂ O ₃	500	55,43	65,43
CuTiO ₃	600	41,28	79,20
NiTiO ₃	500	60,25	63,84
CuFe ₂ O ₄	400	65,20	33,95
NiFe ₂ O ₄	550	63,42	35,14

Tabel 5.8. Performanțele materialelor studiate

Din tabelul 5.8. se poate observa că viteza de reacție scade odata cu creșterea temperaturii. Cea mai mare valoare a conversiei metanului a fost obținută de materialul Pd- Sn/Al_2O_3 și a fost 91,02 % la temperatura de reacție de 500⁰C.

Fig. 5.9. Reprezentare Arrhenius: variația constantei de viteză în funcție de temperatura absolută

Energiile de activare au fost evaluate cu ajutorul reprezentărilor lui Arrhenius, ale constantelor de viteză, în funcție de inversul temperaturii, din proceselor de oxidare a metanului. În cazul celor șapte materiale investigate s-a obținut o dependență liniară a lnk în funcție de 1/T. Valorile energiilor de activare aparente pentru cele șapte materiale investigate se situează în domeniul 109-122 KJ/mol.

În figura 5.9. s-a reprezentat grafic valorile constantelor de viteză în funcție de temperatura absolută pentru trei materiale. După cum se poate observa din grafic, pe măsură ce crește temperatura, valoarea constantei de viteză scade. S-au obținut trei factori de regresie (R^2) satisfăcători pentru sistemele investigate, cuprinși între 0,914; 0,945 și 0,949.

5.4. Concluzii parțiale

Acest capitol descrie studiul reacției de oxidare a metanului pe diferite materiale cu potențiale aplicații în oxidarea compușilor organici volatili din aer (metan). S-au realizat mai multe experimente, la diferite temperaturi pentru a se pune în evidență comportamentul fiecărui material. S-au urmărit trei parametrii: temperatura inițială a fiecărui material în parte, viteza de reacție și energia de activare. Pe baza graficelor obținute se poate afirma că la viteze de reacție mari conversiile metanului sunt ridicate.

Materialele care au prezentat conversii mici ale metanului (CuFe₂O₄, NiFe₂O₄, NiTiO₃) au prezentat energii de activare mari și viteze de reacție mici.

În cazul materialelor Pd-Sn/Al₂O₃, Pd-Ag/Al₂O₃, Pd/Al₂O₃ și CuTiO₃ s-au obținut conversii mari ale metanului datorită activării componentei active mai repede decât în cazul celorlalte materiale, iar energia de activare a materialului a fost mică.

Ordinea conversiei metanului pentru materialele studiate a fost următoarea:

Pd-Sn/Al₂O₃>CuTiO₃>Pd-Ag/Al₂O₃ >Pd/Al₂O₃> NiTiO₃> NiFe₂O₄> CuFe₂O₄

6. STUDIUL REACȚIEI DE OXIDARE A TOLUENULUI CU AER

În această parte a cercetării s-a studiat reacția de oxidare a toluenului cu aer în prezența celor șapte materiale preparate și caracterizate conform datelor prezentate în capitolele 3 și 4 și anume:

- materiale monometalice suportate pe alumina : Pd/Al₂O₃
- materiale bimetalice suportate pe alumina: Pd-Ag/Al₂O₃ și respectiv Pd-Sn/Al₂O₃
- materiale oxidice de tip titanați: CuTiO₃ și NiTiO₃
- materiale oxidice mixte de tip ferite: CuFe₂O₄ și NiFe₂O₄

Performanța materialelor a fost evaluată pe baza cantității de CO₂ format în procesul de oxidare cu aer a toluenului.

S-a determinat pentru fiecare material în parte:

- temperatura minimă de amorsare a reacției de oxidare a toluenului cu aer
- variația temperaturii din stratul catalitic în funcție de durata fiecărui experiment;
- randamentul de CO₂ în cadrul fiecărui experiment.

Pentru fiecare determinare experimentală s-a realizat bilanţul de materiale privind cantitățile de materii prime introduse și cantitățile de BaCO₃ obținut în urma reacției CO₂ cu Ba(OH)₂. Pe baza bilanţului de materiale s-au calculat randamentele oxidării totale a toluenului la CO₂, raportat la cantitatea de BaCO₃, obținută în urma reacției CO₂ cu Ba(OH)₂, din vasul barbotor.

6.2. Studiul reacției de oxidare a toluenului în prezența Pd-Sn/γ-Al₂O₃

Programul experimental s-a desfășurat la raport molar toluen/oxigen în condiții suprastoechiometrice, în intervalul de temperatură 100-600°C, utilizând debite de toluen cuprinse între 0,0403cm³/min si 0.0472cm³/min (măsurat la temperatura camerei - aproximativ 20°C). Debitul de aer utilizat a fost constant și anume 800 cm³/min. Din variația temperaturii în funcție de timp s-a calculat valoarea pantei de temperatură ca fiind: 50°C/min.

				Reactanți (cm ³ /min)						η_{co2}
Exp	Condiții	T_i °C	T _f ℃	Toluen	Aer	O_2	BaCO ₃ (g)	CO ₂ teoretic	CO ₂ practic	%
E1	T+aer	100	600	0,0472	800	160	1,2948	0,0404	0,0085	21,03
E2	T+aer	150	600	0,0491	800	160	2,9215	0,0310	0,0119	36,06
E3	T+aer	200	600	0,0403	800	160	3,1504	0,0303	0,0150	45,50
E4	T+aer	250	600	0,0409	800	160	4,7025	0,0381	0,0238	75,06
E5	T+aer	290	600	0,0485	800	160	6,1004	0,0324	0,0309	95,57

Tabel 6.3. Bilanțul de materiale și datele de operare pentru oxidarea toluenului înprezența Pd-Sn/Al2O3, obținut prin metoda poliol

Experimentele au demonstrat că materialul Pd-Sn/Al₂O₃ a prezentat cele mai bune randamente de 95% (raportate la cantitatea de CO₂ formată) la temperatura de 290° C.

6.3. Studiul reacției de oxidare a toluenului în prezența CuTiO3 obținut prin metoda sol-gel

Cinci experimente au fost efectuate, la cinci temperaturi diferite, pentru materialul CuTiO₃ obținut prin metoda sol-gel, pentru a se stabili temperatura minimă la care apare combustia totală (tabel 6.4). Viteza maximă de alimentare în condiții descrise mai jos a fost de $0.048 \text{ cm}^3/\text{min}$ toluen și 800 cm³/min aer. Reacțiile au fost investigate în intervalul de temperatură 245-600^oC. Utilizând valorile de CO₂ practic și teoretic s-au calculat randamentele de conversie ale dioxidului de carbon, în urma reacției de oxidare a toluenului cu aer. Valoarea pantei de temperatură pentru CuTiO₃, a fost de 26,31^oC/min.

					Reactanți (cm ³ /min)				<u> </u>	~~~	$\mathbf{n}_{co2}$
Exp	Condiții	T_i °C	$T_{\rm f}^{0}$	Toluen	Aer	O_2	(g)	teoretic	CO ₂ practic	%	
E1	T+aer	450	600	0,045	800	160	2,4117	0,0259	0,0045	17,37	
E2	T+aer	300	600	0,041	800	160	3,0205	0,0322	0,0108	33,54	
E3	T+aer	350	600	0,043	800	160	3,1205	0,0259	0,0149	57,52	
E4	T+aer	400	600	0,048	800	160	3,5205	0,0322	0,0198	61,49	
E5	T+aer	450	600	0,042	800	160	2,2064	0,0126	0,0112	88,88	

Tabel 6.4. Bilanțul de materiale și datele de operare pentru oxidarea toluenului în prezența CuTiO₃

Experimentele au demonstrat că materialul $CuTiO_3$ față de celelalte trei materiale oxidice (NiTiO_3, CuFe_2O_4 și NiFe_2O_4) a prezentat cele mai bune rezultate (88%, tabelul 6.4.) pentru reacția de oxidarea toluenului cu aer. Din variația temperaturii în funcție de timp s-a calculat valoarea pantei de temperatură ca fiind: $53,81^0$ C/min pentru CuTiO_3.

Fig.6.4.1. Variația procentului de toluen transformat cu temperatura pentru materialele: (a) Pd-Sn/Al₂O₃ și (b) CuTiO

După cum se poate observa din figura 6.4.1., pe măsură ce crește temperatura, crește și conversia toluenului transformat cu temperatura în dioxid de carbon și apă.

6.5. Concluzii parțiale

În acest capitol s-a descris studiul reacției de oxidare a toluenului cu aer, pentru cele şapte materiale obținute în capitolele 3 și 4.

- materialul monometalic suportat pe alumina : Pd/Al_2O_3
- materialul bimetalic suportat pe alumina: Pd-Ag/Al₃ și respectiv Pd-Sn/Al₂O₃
- materiale oxidice mixte de tip titanați: CuTiO₃ și NiTiO₃
- materiale oxidice mixte de tip ferită: CuFe2O4 și NiFe2O4

Randamentul în dioxid de carbon a fost determinat din reacția de oxidare a toluenului cu aer în prezența celor șapte materiale. Produșii obținuți în urma acestei reacții de oxidare au fost dioxidul de carbon și apa.

Materialele prezintă selectivitate pentru reacțiile de oxidare. De asemenea, solventul utilizat pentru sinteza materialelor joacă un rol important pentru selectivitatea materialelor studiate. Pe baza datelor de literatură se poate afirma că, materialele obținute în mediu alcoolic prezintă randamente mai bune decât cele obținute în mediul apos. Depunerea de metale nobile pe un suport conduce la creșterea gradului de conversie a toluenului datorită stabilizării sarcinilor electrice de la suprafața materialului și modificării parametrilor de adsorbție a reactanților.

Cele mai bune rezultate obținute pentru studiul oxidării toluenului cu aer, au fost obținute în prezența materialului Pd-Sn/Al₂O₃. S-a obținut o conversie a toluenului de 95%, la temperatura de 250° C. Pentru acest material, combustia toluenului a început la temperatura de 100° C și s-a încheiat la 600° C.

Combustia toluenului a început la temperaturi scăzute de 245^oC pentru CuTiO₃ și 280^oC pentru NiTiO₃. Conversii mari ale toluenului transformat cu temperatura au fost obținute la temperatura de 450^oC pentru CuTiO₃ (88%) și 360^oC pentru NiTiO₃ (72%). S-au obținut valori ridicate ale conversiei pentru materialul CuTiO₃, în comparație cu NiTiO₃, ce se datorează solventului utilizat pentru obținerea materialului.

 $CuFe_2O_4$ și NiFe_2O_4 au fost preparate prin metoda co-precipitării. Pentru materialul $CuFe_2O_4$ (47%) s-a obținut o conversie a toluenului mai bună în comparație cu cel de NiFe_2O_4 (22%).

CONCLUZII GENERALE

Teza de doctorat s-a concentrat asupra obținerii a șapte materiale cu structuri și proprietăți deosebite, obținute prin patru metode: metoda poliol, metoda sol-gel, metoda coprecipitării și metoda auto-combustiei. Potențialele aplicații ale acestor materiale au fost studiate în reacțiile de oxidare ale metanului și respectiv toluenului cu aer.

Produșii majoritari în cazul reacțiilor de oxidare a diferiților compuși organici volatili (metan și toluen) au fost dioxidul de carbon și apă. Studiul oxidării COV-urilor s-a realizat într-un reactor izoterm cu funcționare discontinuă atât în cazul metanului și cât și al toluenului. Produsul de reacție majoritar obținut în toate cazurile a fost CO₂, care s-a obținut în concentrații de ordinul ppm. Acest produs de reacție nu afectează mediul înconjurător.

Cercetările întreprinse au condus la obținerea a șapte materiale. Aceste materiale au fost caracterizate structural, morfologic și textural și sunt prezentate în ordinea:

- 1. $Pd-Ag/Al_2O_3$
- 2. $Pd-Sn/Al_2O_3$
- 3. Pd/Al_2O_3
- 4. $CuTiO_3$
- 5. NiTiO₃
- 6. $CuFe_2O_4$
- 7. $NiFe_2O_4$

În continuare voi descrie principalele rezultatele obținute pentru sinteza și caracterizarea nanoparticulelor metalice și bimetalice și a suportului catalitic (γ -Al₂O₃), impregnarea suportului catalitic prin metoda poliol precum și sinteza și caracterizarea materialelor oxidice.

Potențialele aplicații de depoluare ale acestor materiale s-au pus în evidența prin cele două studii realizate:

- studiul reacției de oxidare a metanului cu aer
- studiul reacției de oxidare a toluenului cu aer

Nanoparticulele de paladiu au fost obținute prin metoda poliol, ce a constat în reducerea cu etilenglicol atât în atmosferă inertă cât și în aer a precursorilor metalici. Pentru a se controla morfologia particulei s-au utilizat doi surfactanți, un surfactant neionic polivinil pirolidona (PVP) și un surfactant cationic bromura de cetiltrimetil amoniu (CTAB). Prin utilizarea unui amestec de surfactanți PVP și CTAB și utilizarea ca precursor metalic a K₂PdCl₄ s-au obținut nanoparticule de paladiu cu forme poliedrale cu dimensiuni medii de particule de 6,3 nm.

S-au obținut nanoparticule bimetalice prin două metode: metoda reducerii succesive și metoda reducerii simultane. S-a utilizat etilenglicolul ca agent de reducere și ca solvent. În cazul reducerii simultane s-au obținut nanoparticule bimetalice cu forme poliedrale cu dimensiunea medie a particulelor de 24 nm.

Suportul catalitic de γ -Al₂O₃ a fost obținut prin metoda sol-gel în prezența unor surfactanți anionici (acid lauric și acid stearic) și respectiv a unor surfactanți cationici (CTAB). Alumina mezoporoasă obținută a fost analizată structural, morfologic și textural. Suportul catalitic a fost calcinat la 600⁰C, timp de 2 ore. Pentru a se pune în evidență evoluția fazei cristaline, precusorii de alumină au fost calcinați în intervalul de temperatură 500- 1100^{0} C. La temperatura de 500⁰- 800⁰C apare faza de gama alumină, la 900⁰C apare faza de delta alumină iar la 1100⁰C apare faza unică de alfa alumină. Analiza de difracție de raze X a pus în evidența alumina amorfă, cu structură cubică, obținută prin calcinarea precursorului la 600^{0} C, 2 ore.

 $\blacktriangleright$ Din izotermele de adsorbție – desorbție se observă că probele calcinate la 500⁰C, 4 ore prezintă cele mai mari suprafețe specifice. La concentrații ridicate de acizi carboxilici se observă scăderea valorilor suprafeței specifice.

Surfactantul este complet îndepărtat la 500^oC, temperatura de cristalizare a pereților de γ -Al₂O₃, este diferită și depinde de natura surfactantului. Probele de alumină preparate în prezență de acizi carboxilici cristalizează la temperaturi mai ridicate decăt în cazul celor preparate în mediu alcalin în prezență de CTAB.

Impregnarea s-a realizat prin metoda poliol, metalele au fost depuse pe suprafața suportului, nu au intrat în rețeaua cristalină și nu au produs defecte de rețea.

ightarrow Pd/Al₂O₃, Pd-Sn/Al₂O₃ și Pd-Ag/Al₂O₃ au fost obținute prin metoda poliol, ce a constat în reducerea simultană a precursorilor metalici direct pe suportul catalitic, în mediu alcalin la 140⁰C, timp de o oră.

> Pd/Al₂O₃ obținut prin metoda poliol prezintă structură cubică și o suprafață specifică de 205 m²/g. Diametrul mediu al particulelor este de 12,5 nm.

> Pd-Sn/Al₂O₃ obținut prin metoda poliol prezintă de asemenea structură cubică, iar pe difractogramă se observă apariția picurilor caracteristice particulelor bimetalice. Diametrul mediu al particulelor este de 10 nm și suprafața specifică este de 211 m²/g.

 $\succ$ CuTiO₃ a fost obținut prin metoda sol-gel și a fost calcinat la 600⁰C timp de 3 ore. Acest material a prezentat o suprafață specifică de 25,8 m²/g și dimensiunea medie a particulelor de 100nm.

> NiTiO₃ fost obținut de asemenea prin metoda sol-gel și a prezentat o suprafață specifică de 12,6m²/g, dimensiunea medie a particulelor de 100nm și dimensiunea medie a cristalitelor de 104nm.

Ferita de nichel a fost obținută prin metoda co-precipitării și a prezentat o suprafață specifică de $3,1m^2/g$, dimensiunea medie a particulelor de 200nm și dimensiunea medie a cristalitelor de 50nm.

Ferita de cupru a fost obținută prin metoda co-precipitării și a prezentat o suprafață specifică de $9,51m^2/g$, dimensiunea medie a particulelor de 100 nm și dimensiunea medie a cristalitelor de 48nm.

În cazul studiului pentru oxidarea metanului cu aer, s-a obținut o conversie a metanului transformat cu temperatura de 91,02%, pentru materialul Pd-Sn/Al₂O₃. Conversia metanului transformat cu temperatura în produși de reacție a fost monitorizată cu ajutorul unui gaz-cromatograf. Acest material prezintă o suprafață specifică de $211m^2/g$, diametrul mediu al porilor 10nm și dimensiunea medie a particulelor de 10nm. Temperaturile ridicate de $500^{\circ}C$ și timpul de retenție mic, au favorizat conversia totală de metan.

 $\blacktriangleright$ În cazul studiului pentru oxidarea toluenului cu aer, s-a obținut o conversie a toluenului transformat cu temperatura de 95%, pentru materialul Pd-Sn/Al₂O₃. Analiza a fost efectuată cantitativ și s-a raportat la cantitatea de BaCO₃ obținută în vasul barbotor.

Bibliografie selectivă

1. M.Tsuji, P.Jiang, S.Hikino, S.Lim, R.Zano, S.M.Jang, S.H.Zoon, N.Ishigami, X.Tang and K. S.N. Kamarudin, Colloids and Surfaces A: Physicochem. Eng. Aspects, 317, (2008), pp. 28-31;

4. J.Park, J.Joo, S.G. Kwon, Y.Jang, and T. Hyeon, in Angew. Chem. Int. Ed. vol. 46, (2007), 4630–4660;

5. B. Thiébaut, Platinum Metals Rev., vol. 48, 2004, pp. 62-63;

12. Daniela Berger, Editura Printech, Bucuresti (2009), pp.10-18;

15. S. Selvakumar, A. P. Singh, in Catal Lett DOI 10.1007/s10562-008-9755-3, (2008);

16. Jagadish C. Ray, Kwang-Seok You, Ji-Whan Ahn, Wha-Seung Ahn, in Microporous and Mesoporous Materials 100 (2007), pp. 183–190;

26. Daniela Berger, **Gina Alina Traistaru**, Bogdan Stefan Vasile, Ioana Jitaru, Cristian Matei, U.P.B. Sci. Bull.,Series B, vol. 72, Iss 1, (2010), pag. 113-121.

24. Younghun Kim, Pil Kim, Changmook Kim and Jongheop Yi, Korean J. Chem. Eng., 22(2), 321-327 (2005).

42. Mohammadi M.R., Fray D.J, Solid State Sciences 12, (2010), 1629-1640;

48. Lin Y.J., Chang Y. H., Yang W. D., Tsai B. S., Journal of Non-Crystalline Solids 352, (2006), 789–794;

51. Jitaru I., Oprea O., Mandea F., Alexandru M. G., Stanescu M. D. and Stănică N., Revue Roumaine de Chimie, (2007), *52*(10), 941–948;

58. A. Kale, S. Gubbala, R.D.K. Misra, Journal of Magnetism and Magnetic Materials 277 (2004) 350–358;

63. **Gina Alina Trăistaru**, Cristina Ileana Covaliu, Ovidiu Oprea, Vasile Matei, Dorina Matei, Diana Cursaru, Ioana Jitaru, Revista de Chimie 8 (2011), 773-776;

65. B.Y. Jibril, A.Y. Atta, International Journal of Hydrogen Energy,(2011), 5951-5959;

68. František Kovanda, Květa Jirátová, Applied Clay Science 10 (2011);

141. L.F. Liotta, Applied Catalysis B: Environmental 100 (2010) 403–412;

159. Editors: B. Corain, G. Schmid and N. Toshima, Elsevier B.V. (2008);

203. Serghei Tanasoi, Gheorghit, Mitran, Nathalie Tanchoux, Thomas Cacciaguerra,

Francois Fajula, Ioan Sandulescu, Didier Tichit, Ioan-Cezar Marcu, Applied Catalysis A: General 395 (2011) 78–86;

208. Stefania Albonetti, Rosa Bonelli, Romain Delaigle, Cristina Femoni, Eric M. Gaigneaux, Vittorio Morandi, Luca Ortolani, Cristina Tiozzo, Stefano Zacchini, Ferruccio Trifiro, Applied Catalysis A: General 372 (2010) 138–146;

212. **G. A. Traistaru**, C. I. Covaliu, V. Matei, D. Cursaru, I. Jitaru, Digest Journal of Nanomaterials and Biostructures, Vol. 6, No 3, September (2011), p. 1257-1263;

Lucrari publicate în reviste de specialitate

1. Daniela BERGER, **Gina Alina TRĂISTARU**, Bogdan VASILE, Ioana JITARU, Cristian MATEI, *Palladium nanoparticles synthesis controlled morphology obtained by polyol method*, in U.P.B., Sci.Bull. Series B, vol.72, ISSN 1454 -2331;

2. TRAISTARU Gina Alina, COVALIU Ileana-Cristina, OPREA Ovidiu, MATEI Vasile, MATEI Dorina, CURSARU Diana, JITARU Ioana, *M*(*II*)*Titanates as catalyst in toluene oxidation*, in Revista de Chimie, vol.62, no.8, 2011,pp.773-776, ISSN 0034-7752;

3. TRAISTARU Gina Alina, COVALIU Ileana Cristina, MATEI Vasile, CURSARU Diana, JITARU Ioana, *Synthesis and characterization of NiTiO₃ and NiFe₂O₄ as catalyst in toluene oxidation*, in Digest Journal of Nanomaterials and Biostructures, Vol. 6, No 3, September 2011, p. 1257-1263, ISSN 1842 – 3582;

4. G.A. Traistaru, C.I. Covaliu, G.P. Gallios, D. Cursaru, I. Jitaru, *Removal of nitrate from water by two types of catalysts: Characterization and sorption studies*, Revista de Chimie, vol. 63, nr.3, 2012, pp. 268-271.

Conferințe

1. 9-12 septembrie Sinaia, 2009, Romanian International Conference on Chemistry and Chemical Engineering (RICCCE XVI)

Poster: Palladium nanoparticles synthesis with controlled morphology obtained by polyol method

2. 15-17 septembrie Bucureşti 2010, International Conference of the Chemical Societies of the South-Eastern European Countries (ICOSECS 7 "Chemistry-Beauty and Application") Poster: *M*(*II*)*Titanates as catalyst in toluene oxidation*

3. 19-21 septembrie Nessebar, Bulgaria 2010, Size-Dependent Effects in Materials for Environmental Protection and Energy Application (SizeMat 2) Poster: Mesoporous alumina obtained in the presence of different surfactants

4. *26-28 noiembrie* **Timişoara 2010,** International Workshop "Global and Regional Environmental Protection", GLOREP 2010 (B.EN.A) Poster: *Nickel titanate obtained by autocombustion method as catalyst in toluene oxidation*

5. 26-27 mai Alba Iulia 2011, International U.A.B.-B.EN.A Conference Environmental Engineering and sustainable development

Poster: *Removal of nitrate from water by two types of catalysts: characterizations and sorption studies*